

B. 3335

Helinad Muhumaalt.

Luuletanud Zw. Kask.

Esimene wihk.

© 1913: 8701

Kurejaares, 1913.

B. 3872

T. Liiw'i trükk, Kuresaares,
□□ Turuplatsil, № 1. □□

ENSV TA Fr. R. Kreutzwaldi nim.
Kirjandusmuuseumi
Arhiivraamatukogu

1958:2305

1.

M u h u m a a.

Muhumaa, ja wäike maa
Laiia Läänemere sees,
Oma kõrge kaldaga
Flutsed ja tema wees.

Sinu metfad kumawad
Tema pehmes woogudes,
Kalda ääred haljendarwad
Kohelistes roogudes.

Lepitutes helinal
Ööpikud sull' hõiskawad,
Pajulinnud sirinal
Kaasitutes laulawad.

Luhad, aasad lilledes
Muigutawad merewees,
Paadid walges purjudes
Nagu luiged õhu sees!

Laiad jõed puud'wad sul
Mägede ja laantega.
Wäiksed ojad wulinal
Fluks on sull' õitega.

Kõrge, kumer sinu pind
Kiwilise mullaga,
Töökas Muhu rahwas sind
Harib suure waewaga.

Eht küll tehv on siin piud,
 Siiski rikka jaagiga,
 Nagu hoolas emalind
 Ehitud on Muhumaa.

Ruffis uhke nõlvadel,
 Riffus meres kaladest,
 Tõuwili põldudel,
 Andwad lahket elamist.

Banawilja aitades
 Leidub küllalt igalpool
 Olu, kala pühadeks —
 Muhu taadi suurem hool.

Kellel töö on kasiin siin,
 Rändab mannermaale ta;
 Töö ei ole temal' piin,
 Kõju tuleb rahaga.

Igaüks on meister siin
 Kana-, ehituse-töös, —
 Eht küll armäs on neil wiin,
 Siiski parajuse wöös.

Kenad külad igalpool
 Silma paistwad rändajal.
 Nendes puhtus, ford ja hool
 Kohusetš on neidudel.

Ei siin ole santimist,
 Kerjust, hulguist, kaabakat;
 Ei ka pettust, warastust,
 Ega pahategijat.

Lahked laulud kõlavad
 Sinu laias orgudes.
 Pidu-pillid hüüavad
 Kaunilt küla taludes.

Neiud, peiud tügedel
 Kiikwad rõõmu-hüüetel,
 Mängu tära wainudel
 Kostab metsast kõlinal.

Ka ei puudu rahwakool
 Muhu wäikse saare pääl,
 Kus on elaw, tugew wool
 Rahwa harimiseks wääl.

Kirikus ja pidudel
 Kõik on rahwariietes:
 Ilu-kirjad sukkel,
 Rindas hiilgab hõbe rees.

Walged färgid ehitud
 Kirjeldatud töödega,
 Kaelas pärleid reatud
 Kullakarwa läikega.

Seelikutel' koldjed teed,
 Ehteks alla aetud,
 Rihma-kurdiga on need
 Kaunilt selga seatud.

Pehme, soe on rahwa rind
 Hingeelu püüetes,
 Ausus, woorus kõrgem hind
 Kende elu-hüüetes.

Sfamaalust, armastust
 Kändaja siit leiab eest,
 Kui ta tuleb Väinaweest
 Üle Muhumaale teest.

Die õitel Muhumaa
 Astu kaunid radaši,
 Oma rahwa õnnemaa
 Ole ifka edaši! —

2.

Vääne lained.

Vääne lained kohisewad
 Amarikul armjasti,
 Rukulinnu hüüded kostwad
 Helijedes kaugele.
 Gesti kuldne kohakene
 Vääne kaldal unistab,
 Tamme all jääb neiukene
 Pühakult palwetab.

Tere, Kalewite sugu,
 Gesti ilu, Gesti au,
 Teile laulab laulusugu
 Iga õis ja linnusuu!

Sömer-hallik kalju äärel
 Pehmelt, hellalt wulijeb,
 Lepikus weel lustikeel
 Ööpil loodust suigutab.

Haljad Eesti wainud, ojad
 Paistwad ilul särawal,
 Sirgunud on Eesti pojad
 Walgus' wõidu wäramal.

Tere, Kalewite sugu,
 Eesti ilu, Eesti au,
 Teile laulab laulu lugu
 Iga õis ja linnu suu!

Õhtu waikib, ruffis hällib.
 Laente kohal, taewa pool,
 Raasikus weel udu hällib
 Õrnalt, waikselts tuule-hool.
 Kostke rinnust rõõmuhüüded
 Vääne ilust, walgest a'ast,
 Laulikute kandlakeeled
 Helisegu Eestimaaast.

Tere, Kalewite sugu,
 Eesti ilu, Eesti au,
 Teile laulab laulu lugu
 Iga õis ja linnu suu!

3.

Mõrsja.

Jiri iiri, aaru aaru,
 Jiru aaru ilufesta,
 Minu armas, kallis mõrsja,
 Kodu kallis kanafesta!
 Hõisfa ja hõisfafa!

Leidsin sinu metsasta,
 Saarikus jääl wilusta,
 Dilmila weel puhkemaie,
 Ma sind kohe noppimaie.
 Hõisja ja hõisjasa!

Sinu õielt pijaralla
 Kostis mulle häälekesta:
 „Kopi ja mind õrnala,
 Kallis, kaajaks-kenaksesta!“
 Hõisja ja hõisjasa!

Bulmasid nüüd pidustame,
 Wirutantju weeretame,
 Harjutantju keerutame,
 Väänetantju hakkatame!
 Hõisja ja hõisjasa!

Bulmast koju sõidame
 Kaaja siidi kambriisse,
 Kus meil ees on süle-säng,
 Eluteedel õnnemäng!
 Hõisja ja hõisjasa!

4.

Talwel.

Flus sui,
 Kaunis sui!
 Lilled on ju närtsinud,
 Puudest lehed puden'ud,

Rõle tuul käib üle maa,
 Balge lumi waibana
 Surman'd sind, mu kallis sui!

Ilus sui,
 Kaunis sui!

Sinu tuldne pehme läit,
 Rahwa rõõmus lustikäif
 Rõlwal, niidul, metsjades,
 Dite õlmil mängides,
 Talwe lõpetanud kõif!

Ilus sui,
 Kaunis sui!

Talwe mõll on alanud,
 Die-aeg meil lõppenud,
 Loodus hingab surma=und,
 Nagu oleks wiimne tund
 Pehmes lume rüppes tal!

Ilus sui,
 Kaunis sui!

Raksum külm ja pakatis
 Lumetuisu hulguw wiis
 Akna weerdel, forsnades,
 Hoig'walt kostwad tubades,
 Nagu nõid jäääl suremas!

Ilus sui,
 Kaunis sui!

Suigun nukralt kolde leel,
 Tuisu mõllus mõte, meel:

Oh, et lõpeks dudne aeg,
 Birmaliste wälkiw wirg,
 Hulguw suišt ja pakatis!

Ilus sui,
 Kaunis sui!
 Idua jälle meile sa
 Oma armisa palgega,
 Riigu pehmelt merela
 Päästa loodus wangista
 Uue elu algela!

5.

Gesti peiu ja neiu armastus.

Riigu, liigu neiukene, häälitje mull' kullakene
 Kuldarwa linnukene, hõbedane käokene!
 Riigu, liigu, kiigu ja liigu mu neiuke!

Ide lained wulistawad rohelistest kallastest
 Sulle, kallis neiukene, peiu puhtust, armastust,
 Kullerkupud õilmitsewad kuldjes ilus aasadel,
 Peiukest nad terwitawad neiu silmil järawal!
 Riigu, liigu, kiigu ja liigu mu neiuke!

Riigu, liigu peiukene, häälitje mull' hellakene,
 Kullakarwa linnukene, hõbedane käokene!
 Riigu, liigu, kiigu ja liigu mu peiuke!

Toome walgeis dietes näed ja oma peiukest,
 Kõo kullkumises kuuled tema armast häälekest,
 Mis nii tassa, mis nii õrnalt, nagu kohin puudeladwult,
 Pajatab sull' neiuke: „Olen truu sull' surmani!“
 Kiigu, liigu, kiigu ja liigu mu peiuke!

Kiigu, liigu neiukene, häälitse mull' kullakene,
 Kullakarwa linnukene, hõbedane käokene!
 Kiigu, liigu, kiigu ja liigu mu neiuke!

Astu alla koidikul muru õrna kastele,
 Waata läif'wat taewapuna, mis on tõusnud troonile,
 Nii on Gesti neiu puhtus, mis ka Gesti peiu uhkus,
 Amariku aadetel armja Koidu palgedel!
 Kiigu, liigu, kiigu ja liigu mu neiuke!

6.

Taara, kaitse Gestimaad.

Kõrgelt, kindlalt, Taara, kaitse Gestimaad!

Wägew olgu Gesti rahwas,

Tõõs ja sõnas ifka aus.

Gesti wõimus jaagu fangeks,

Et ei iialgi ta langetks!

Õitse, mu isamaa,

Õnnes ja ilus ka!

Rahuradasi ja käi,

Et ei wiletsus sind wõi

Õnneõitel warjata!

Rõrgelt, kindlalt, Taara, kaitse Gestimaad!

Sinu metsad, sinu mäed,

Sinu pehmed, hellad täed

Need mull' elu, priskust andwad,

Rahule mu põrmu kandwad!

Wiibin su aasadel,

Rõnnin su orgudel,

Lõu lõõritus ja hüüd

Tõstwad mu hinges püüd' :

Truu sulle olla surmani!

Rõrgelt, kindlalt, Taara, kaitse Gestimaad!

Sinu pehme taewasina,

Vääne kohin, pifse mürin,

Linde laul ja lille ehe

Wägewaks teeb Gestimehe!

Dma õnne üksi

Gesti pinnalt otfi,

Gmateelt ja austa,

Ülbus, uhkus kaota

Runi surmatuunnini!

7.

Jahi laul.

Juba taewa piire punab,

Metsast kostab linde laul,

Raasikus weel õõpik hüüab

Lak'wal laulul helkiwal.

Edasi, kütid, metsa pool', mars, mars, mars!

Päewatdu lusti jumil
 Jahirong on liifumas
 Kiirel sammul, püssid ammul,
 Metsa poole tõttamas.

Edasi, kütid, metsa pool', marjs, marjs, marjs!

Kuused liif'wad, männad liif'wad,
 Pilwed käiwad tuule hool;
 Püssid pauk'wad, koerad hauk'wad,
 Jahisarw lööb lustilool!

Edasi, kütid, metsa pool', marjs, marjs, marjs!

Jahirong on ralmis seatud,
 Kütid ära peidetud,
 Püssid kõigil palge pandud,
 Dotwad saaki tulema.

Andke, kütid, jaagil' tuld: puh, põrr, pah!

Saak on püütud, waew on nähtud,
 Kütid koju tõttawad,
 Läbi metsa, läbi küla
 Kõõmsalt saaki kannawad.

Edasi, kütid, koju pool', marjs, marjs, marjs!

Küla neiu, sinisilm,
 Küti waatest punetab,
 Jahimees tal iluilm,
 Lahkesti tend teretab!

Armutujul hüüab kütt: edasi, kütid, koju pool',
 marjs, marjs, marjs!

8.

W a e n e l a p s .

Dö on pime, tuul weel mühab,
 Hele täht mull' taewast wilgub.
 Rõht on tühi, kalfsud selgas,
 Kattken'd pastlad on weel jalgas.
 Wäätikene, üksi rändan,
 Rõnda ilmas ümber hulgun!
 Kelle hooleks ennast annan?

Rõdik m'ust ennast eemal hoidwad,
 Lagun'd riietes mind põlg'wad!
 Nutan, hüüan, ärdast palun,
 Tühja kotti selgas talun,
 Ei mind keegi aita, kuule. —
 Isa, ema appi tule!!
 Oma lapse häält müüd kuule!

Isa, ema ammu furnud,
 Mullapõues nende põrmud,
 Ei nad kuule minu häält sääl,
 Sõmer-liiw ja kastehein sääl
 Tummalt wastu waatwad mulle:
 Ara siia otj'ma tule,
 Abi armu siin ei ole.

Wäätifene, kuhu lähen?
 Kelle hoolets ennast annan?
 Rikkad need ou kurjad, delad,
 Kehwadel on omad hädad. —
 Lähen, langen ema laugel',
 Süüa pole sömer-lauual,
 Surra parem tema haul!

Hele täht weel taewast wilgub,
 Oma hiilg'wad tiired heidab,
 Hallil hauarüntal saadab,
 Kus see laps sääl näljast, hädast
 Kiiürns, köwer ahastusest
 Ema haul ärdaft suiigub,
 Silmist pijar weel tal tilgub.

See, kes ilma saatust juhüib,
 Jlu, armuga ködit ehüib,
 Kuuleb waeselapse kisa,
 Tuleb aitma tema häda:
 Hauarwaht ou tõusnud üles,
 Leiab lapse sömer-süles,
 Hauakalmul ahastuses.

Heldesti ta lapse wõtab,
 Rojupoole t'aga tõttab,
 Peseb, harib, süüa annab,
 Uued riided selga paneb.
 Raese-nurinale ütleb:
 „Taewaisa nõnda käsib,
 Ködike hääd meil ära tashub!

9.

Nägu Tiuke.

Ole mu armas,
 Ole mu kallis,
 Armas, kallis surmani!
 Sind ma ei jäta,
 Tahaks sind wõtta,
 Kaunis, nägu Tiuke!

Behme, nagu tuul,
 Du ju armas huul,
 Mahe, kaunis sinu hääl.
 Kus ma ei rändaks,
 Kus ma ei wiibiks
 Ikka mu mõttes ja sääl!

Oh, millal jõuab,
 Oh, millal jõuab,
 Tiuke, see kallis päew:
 Millal me' pulmad
 Oksid olnud,
 Et mul lõpeks oote waew!

Ohtlik küll loota,
 Igaw ka oota,
 Aga ta tuleb kui tuul;
 Seda ju ütles
 Armastuj' mõttes
 Mu hella Tiuk'se huul!